

Vnější ekonomické vztahy

- Deficit běžného účtu druhý nejlepší od roku 1998 díky rekordní zbožové bilanci a zlepšení deficitu výnosů**

Deficit běžného účtu platební bilance byl za první tři čtvrtletí ve srovnání se stejným obdobím 2008 zredukován na téměř třetinu vlivem historicky nejlepšího aktiva zahraničního obchodu zbožím a meziročně výrazně zlepšené bilance výnosů. Schodek běžného účtu činil 24,7 mld. Kč, s meziroční redukcí o 30,8 mld. Kč, a dosáhl 0,9 % HDP (proti 2 % ve stejném období 2008). Nominální výsledek byl zhruba stejný jako v roce 2005 a druhý nejlepší od roku 1998.

Bilance služeb se meziročně mírně zhoršila, běžné převody vykázaly historicky třetí nejhorší výsledek. Přebytek na finančním účtu ve výši 52,8 mld. Kč dokázal pokrýt deficit běžného účtu více než dvojnásobně, což ukazuje i podle tohoto indikátoru na relativně slušnou vnější rovnováhu.
- Přebytek bilance služeb se snížil, deficit bilance výnosů pod 200 mld. Kč**

Přebytek obchodní bilance (140 mld. Kč) byl dán - při výrazné meziroční ztrátě dynamiky obchodů - nižším tempem propadu vývozu ve srovnání s dovozem¹ a velmi příznivými směnnými relacemi. Naproti tomu příjmy i výdaje bilance služeb si udržely růst, ovšem výsledný přebytek 43,3 mld. Kč byl o 20,6 mld. Kč horší než před rokem. Také běžné převody (-8,8 mld. Kč) zaznamenaly výrazné zhoršení deficitu (o 4,9 mld. Kč) při růstu výdajů a poklesu příjmů.

Bilance výnosů (-199,3 mld. Kč) jako hlavní příčina deficitů běžného účtu v období konjunktury české ekonomiky vykázala naopak od 2. čtvrtletí zmenšení schodku a jeho návrat pod dvousetmiliardovou hranici. Přímí zahraniční investoři poslali ze svých výnosů do mateřských zemí jen nepatrně méně (objem dividend 127 mld. proti 131 mld. Kč ve stejném období roku 2008) a reinvestovali zde i méně zisků. Odliv peněz v podobě mezd zahraničních pracovníků se však meziročně snížil o 13,9 mld. Kč, v čistém, tj. v saldu náhrad, pak dokonce o 14,4 mld. Kč (objem mezd rezidentů pracujících v zahraničí dokonce nepatrně vzrostl).
- Výrazné meziroční zlepšení přebytku zbožových obchodů s Německem a redukcí deficitů s Ruskem a Čínou**

Pokračující hospodářská recese v zemích hlavních obchodních partnerů oslabilu obchodované objemy zboží, nikoli však obchodní výsledky. Vývoz silničních vozidel přispěl k přebytku obchodní bilance 149 mld. Kč, což bylo 40 % objemu položek SITC s pozitivním vlivem na obchodní bilanci (v pololetí 42 %). Meziroční zrychlení tempa vývozu osobních aut, patrné od 1. čtvrtletí, pokračovalo výrazně i ve 3. čtvrtletí a jeho podíl na celkovém vývozu stoupl na 9,3 % ze 7,8 % v prvních třech čtvrtletích 2008. Přebytek obchodu s Německem se meziročně zlepšil o 43,5 mld. Kč - což mělo hlavní vliv na zlepšení obchodní bilance s EU 27 -, deficit s Ruskem a Čínou se zmenšil dohromady o 38,9 mld. Kč. S většinou zemí se však obchodní bilance zhoršila. Příznivý vliv meziročního poklesu cen ropy na obchodní bilanci pokračoval (její dovoz klesl o necelá 3 %, v hodnotě však o více než 41 %).
- Čistý příliv portfoliových investic se ztrojnásobil, přímé investice do ČR jen třetinové**

Negativní vliv útlumu světové ekonomiky na příliv zahraničních investic do ČR pokračoval. Jejich objem se za tři čtvrtletí meziročně propadl na téměř třetinu, 56,5 mld. Kč, což byla nejnižší hodnota od roku 1997. Naproti tomu investice českých subjektů do zahraničí stouply na dosud nejvyšší úroveň (54,1 mld. Kč). Došlo tak k zajímavému efektu, kdy objem peněz investovaných do zahraničí byl téměř totožný s objemem investic do České republiky.

Pro portfoliové investice (97,1 mld. Kč) byl charakteristický příliv peněz do země, a to ve výsledku investování českých subjektů v zahraničí i nerezidentů v ČR. Rezidenti redukovali své pozice v zahraničních akciích i dluhových cenných papírech, stejně jako zahraniční investoři v případě českých akcií (nakupovali však české dluhopisy). V úhrnu byl čistý příliv portfoliových investic téměř třikrát vyšší než za stejné období 2008.

¹ V cenách FOB.